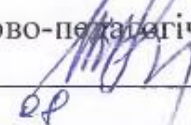

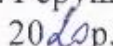

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«Затверджую»

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент І.В. Геруш
« 27 » 20 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
V курсу спеціальності 226 «Фармація»
підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні
(денної форми навчання)

з ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКАРСЬКИХ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Довідник складений для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 226 «Фармація» відповідно до Стандартів вищої освіти України, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 226 «Фармація» у Вищому державному навчальному закладі України «Буковинський державний медичний університет».

Розробники:

Геруш Олег Васильович – завідувач кафедри фармації, доцент
Ткачук Олеся Юріївна – к.фарм.н., асистент кафедри фармації

Довідник для студента схвалено на засіданні кафедри фармації (протокол № 20 від 16 червня 2020 року)

Завідувач кафедри фармації, доцент Геруш О.В.

Довідник для студента схвалено на засіданні предметної методичної комісії з дисциплін фармацевтичного профілю (протокол № 6 від 17 червня 2020 року)

Голова предметної методичної комісії, доцент Геруш О.В.

**Навчальна дисципліна
«Технологія лікарських косметичних засобів»
нормативна дисципліна, дисципліна за вибором студентів**

Метою дисципліни «Технологія лікарських косметичних засобів» є навчання студентів теоретичним основам косметичного, лікувально-косметичного догляду за шкірою та її придатками, правила застосування косметичних процедур, використання косметичних препаратів в залежності від типу шкіри, від косметичних вад; практичним умінням і навичкам виготовлення косметичних засобів, контролю їх якості.

Завдання:

- Вивчення основних технологічних прийомів виготовлення твердих, рідких і м'яких косметичних лікарських засобів
- Застосування нормативно-технічної документації для контролю якості косметичних лікарських засобів.

Предмет

Технологія лікарських косметичних засобів ґрунтується на знаннях з аптечної та промислової технології ліків, фармакології, нормальної фізіології людини, патології, органічної хімії, латинської мови, забезпечує високий рівень медико-біологічної підготовки; формує уміння застосовувати отримані знання у процесі подальшого навчання та у професійній діяльності; закладає основи професійно орієнтованого мислення, профілактики захворювань шкіри, правильного та безпечного застосування косметичних лікарських засобів.

Кількість навчальних годин для студентів **5 курсу денної** форми навчання (всього: 90 год (3,0 кредитів ECTS), з них:

лекції - 10 годин

практичні заняття – 30 години

самостійна робота студентів - 50 годин

зміст дисципліни структуровано на 1 модуль та 2 змістових модулі

**СТРУКТУРОВАНИЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ
з навчальної дисципліни «Технологія лікарських косметичних засобів»**

Денна форма	Кількість годин, у тому числі			СРС	Рік навчання, семестр	Вид контролю
	Всього годин/кредити	Аудиторних				
		Лекції	Практичні заняття			
	90 / 3,0	10	30	50		
Модуль 1 Змістових модулів 2	90 / 3,0	10	30	50	V, 9	Підсумковий контроль

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання:

аудиторних занять –
66,7 %; самостійна
робота – 33,3 %

Компетентності та результати навчання.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

- *інтегральних:*

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у

професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

- *загальних:*

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- *спеціальних(фахові, предметні):*

ФК 2. Здатність здійснювати діяльність з розробки та оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів

ФК 3. Здатність організовувати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських препаратів у різних лікарських формах за рецептами лікарів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP)

ФК 4. Здатність організовувати та брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір технологічного процесу із обґрунтуванням технологічного процесу та вибором відповідного обладнання згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.

Змістовий модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Біологічно активні та допоміжні речовини у складі косметичних препаратів. Державне нормування виробництва косметичних препаратів.

Змістовий модуль 2. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.

Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати **оцінку з кожної теми**. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Номер модуля кількість навчальних годин/ кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Денна форма навчання							Мінімальна кількість балів*
			Конвертація у бали традиційних оцінок							
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС			
"5"	"4"	"3"	"2"	"5"	"4"	"3"				
Модуль 1 90/3,0	2 (№1,2)	14	8	6,5	5	0	8	6	4	74

Модуль 1

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність, дорівнює 120 балам. Вона вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці «відмінно» на кожному практичному занятті з додаванням максимальної кількості балів за

індивідуальну самостійну роботу: $(8 \times 14 = 112 + 8)$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному практичному занятті з додаванням мінімальної кількості балів за індивідуальну самостійну роботу: $(5 \times 14 + 4 = 74)$

Оцінювання індивідуальної роботи студента: кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 8 балів.

Оцінка «5» конвертується в 8 балів;

«4» – в 6 балів;

«3» – в 4 бали;

«2» – в 0 балів.

Перелік індивідуальних завдань:

1. Виступи на науковому студентському гуртку.
2. Участь у наукових конференціях.
3. Опублікування доповідей в періодичній науковій пресі (тези, статті).
4. Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графологічні схеми практичних занять).
5. Виготовлення стендів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент (поточна навчальна діяльність та підсумковий модульний контроль) – становить 200 балів.

Оцінювання модуля та дисципліни

Оцінка за модуль визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Результати навчання:

Загальні результати навчання:

ПРЗ 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

Фахові результати навчання:

ПРФ 2. Розробляти й оформлювати технологічну документацію щодо виробництва (виготовлення) лікарських препаратів в аптеках і на фармацевтичних підприємствах.

ПРФ 3. Обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, оформлювати їх до відпуску. Виконувати технологічні операції: відважувати, відмірювати, дозувати різноманітні лікарські засоби за масою, об'ємом тощо.

ПРФ 4. Обґрунтовувати технологію та організувати виробництво лікарських засобів на фармацевтичних підприємствах.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Теми лекцій	К-сть годин
Модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.		
1	Введення в косметологію. Анатомія і фізіологія шкіри. Шкіра і навколишнє середовище. Природні чинники та їх вплив на шкіру. Державне нормування виробництва та реалізації парфумерно-косметичної продукції промислового виробництва. Санітарно-гігієнічна експертиза парфумерно-косметичних препаратів.	2
2	Косметичні препарати за індивідуальними прописами порошкоподібної форми випуску. Особливості технології.	2
3	Косметичні препарати за індивідуальними прописами рідкої форми випуску. Особливості технології. Косметичні рідини. Лосьйони. Тоніки. Контроль якості.	2
4	Косметичні препарати за індивідуальними прописами м'якої форми випуску. Креми. Загальні відомості про креми. Особливості технології. Основи для кремів. Жирові та емульсійні креми.	2
5	Декоративна косметика. Ускладнення, які можуть виникнути внаслідок застосування косметичних засобів. Фітотерапія в дерматології та косметології. Досягнення фармацевтичної технології у створенні нових лікарських косметичних засобів.	2
Всього		10

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Теми практичних занять	К-сть годин
Модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.		
<i>Змістовий модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Біологічно активні та допоміжні речовини у складі косметичних препаратів. Державне нормування виробництва косметичних препаратів.</i>		
1	Термінологія та класифікація косметичних препаратів.	2
2	Біофармацевтичні аспекти в лікарській косметології. Вивчення типів шкіри за анатомічними властивостями на окремих ділянках.	2
3	Біологічно активні та допоміжні речовини в складі косметичних препаратів різної спрямованості дії.	2
4	Державне нормування виробництва та реалізації парфумерно-косметичної продукції промислового виробництва.	2
5	<i>Контроль змістового модуля №1.</i>	2
<i>Змістовий модуль 2. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.</i>		
6	Косметичні препарати порошкоподібної форми випуску.	2
7	Косметичні препарати рідкої форми випуску, приготування лосьйонів-розчинів на неводних розчинниках. Приготування лосьйонів-суспензій.	2
8	Косметичні рідини. Лосьйони. Тоніки. Виготовлення. Контроль якості. Муси, пінки, гелі.	2
9	Креми. Загальні відомості про креми. Основи для кремів, їх характеристика,	2

	класифікація за складом, призначенням, консистенцією.	
10	Виготовлення жирових та емульсійних кремів. Контроль за якістю кремів, оформлення до випуску. Умови зберігання.	2
11	Лікарські косметичні мазі.	2
12	Декоративна косметика. Лаки. Шампуні. Лосьйони.	2
13	Фітотерапія в дерматології та косметології.	2
14	Контроль змістового модуля №2.	2
15	Підсумковий контроль модуля №1.	2
	Всього	30

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Модуль 1. Загальні питання технології лікарських косметичних засобів. Косметичні препарати порошкоподібної, рідкої, м'якої форми випуску. Декоративна косметика.		
1.	Історія розвитку косметичного виробництва ліків. Основні етапи розвитку.	4
2	Методи визначення типів шкіри.	6
3	Класифікація, номенклатура і функціональне призначення допоміжних і біологічно активних речовин, що використовуються в рецептурах косметичних кремів різної спрямованості дії.	6
4	НТД. Категорії. ТУ. Санітарно-гігієнічна експертиза нормативної документації.	4
5	Косметичні препарати порошкоподібної форми випуску.	6
6	Косметичні препарати рідкої форми випуску.	6
7	Косметичні препарати м'якої форми випуску.	6
8	Декоративна косметика для догляду за волоссям.	6
9	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	6
	Всього:	50

ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Виступи на науковому студентському гуртку.
2. Участь у наукових конференціях.
3. Опублікування доповідей в періодичній науковій пресі (тези, статті).
4. Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графологічні схеми практичних занять).
5. Виготовлення стендів.
6. *Теми рефератів:*
  - Історія розвитку косметичного виробництва ліків. Основні етапи розвитку.
  - Методи визначення типів шкіри.
  - Класифікація, номенклатура і функціональне призначення допоміжних і біологічно активних речовин, що використовуються в рецептурах косметичних кремів різної спрямованості дії.
  - НТД. Категорії. ТУ. Санітарно-гігієнічна експертиза нормативної документації.
  - Декоративна косметика для догляду за волоссям. Муси, пінки, гелі.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

- ◆ визначати основні клінічні характеристики шкіри: тип шкіри; ступінь еластичності шкіри, вид рельєфу, вид шкіри за рівнем кровопостачання;
- ◆ виготовляти лікувальні косметичні форми: креми, гелі, паст, мазі, косметичне молочко, лосьйони, шампуні, пудри, помади тощо; проводити контроль їх якості;

- ◆ підбирати лікарські, активні діючі та допоміжні компоненти при виготовленні косметичних форм, враховуючи основні клінічні показники шкіри;
- ◆ застосовувати відповідну рецептуру і косметичний догляд в залежності від типу шкіри та косметичних вад;
- ◆ застосовувати рецептуру та лікувально-косметичний догляд залежно від типу волосся та його патологій.

ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОЧАТКОВОГО, ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах (фармакогнозія, неорганічна, органічна, фармацевтична хімія, аптечна технологія ліків, фармакологія тощо), що проводиться методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються питання для контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також під час перевірки правильності виконання лабораторно-дослідницьких завдань.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється на останньому практичному занятті після завершення модуля у формі підсумкового модульного контролю. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу (згідно переліку питань), тестів. Поряд з цим студенти виконують практичну роботу, що додається до білета та розв'язують ситуаційні завдання, що також враховується при оцінюванні їх знань.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення модулю. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою, та при вивченні модулю набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Форма проведення підсумкового контролю стандартизована та включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий модульний контроль з технології лікарських косметичних засобів проводиться в письмовій формі шляхом написання студентами підсумкової роботи, яка включає чотири теоретичні питання, практичне завдання і ситуаційну задачу.

Проводиться в 3 етапи:

I етап – контроль рівня теоретичної підготовки студентів. Кожному студенту пропонується 4 теоретичних завдання, які оцінюються в 10 балів за кожне.

II етап – перевірка рівня засвоєння практичних вмінь і навичок - оцінюється в 20 балів.

III етап – вирішення ситуаційних та розрахункових задач, тестових завдань – 20 балів.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які повністю відвідали аудиторні навчальні заняття з дисципліни, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студенту, який не виконав всі види робіт, передбачені навчальною програмою, з поважної причини, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ

Поточне оцінювання студентів по відповідних темах, в тому числі курсових і контрольних робіт, проводять за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно,

незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінку «ВІДМІННО» виставляють у випадку, коли студент знає програму в повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та чіткі відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності;

Оцінку «ДОБРЕ» виставляють за умови, коли студент знає всю програму і добре розуміє її, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках;

Оцінку «ЗАДОВІЛЬНО» виставляють студентів на основі його знань всього об'єму програми з предмету та задовільному рівні розуміння його. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінку «НЕЗАДОВІЛЬНО» виставляють у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам задовільної оцінки.

Оцінка з дисципліни «Технологія лікарських косметичних засобів» виставляється лише тим студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Кількість балів, яку студент набирає з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з модулів дисципліни і підсумкового контролю засвоєння модулів.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

За рішенням Вченої ради університету до кількості балів, яку студент набрав із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали за призове місце на міжнародних олімпіадах та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, але загальна сума балів за дисципліну не може перевищити 200 балів.

Оцінка за модуль вноситься екзаменатором до «Відомості результатів поточного та підсумкового модульного контролю» (Форма № Н-5.03-2), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів».

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомості обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

Конвертація кількості балів у оцінки за шкалою ECTS та 4-бальну (традиційну)

Бали незалежно конвертуються як у чотирибальну шкалу, так і у шкалу ECTS.

Бали для студентів, які успішно виконали програму з промислової технології лікарських засобів, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижченаведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
-------------	-----------------------

«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться деканатами для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є незалежними.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Основні функції косметики:
  - а) суспільно-комунікативні;
  - б) репрезентативні.
2. Історія косметології.
3. Косметологія як розділ медицини.
4. Основні принципи косметології.
5. Біофармація лікарської косметології. Біофармацевтичні аспекти в лікарській косметології.
6. Анатомія і фізіологія шкіри:
  - поверхнева плівка;
  - лінія первинного контакту;
  - епідерміс;
  - колір шкіри;
  - сальні залози;
  - старіння шкіри.
7. Типи шкіри та ендокринна система.
8. Типи шкіри і травлення.
9. Шкіра і вітаміни.
10. Шкіра і мікроелементи.
11. Шкіра і навколишнє середовище.
12. Державне нормування виробництва і реалізації засобів лікувальної косметики.
13. Допоміжні речовини, які використовуються в технології косметичних форм.

14. Класифікація лікарських косметичних засобів:
  - гігієнічна (профілактична) косметика для догляду за шкірою, за порожниною рота, волоссям голови, нігтями;
  - лікарська косметика;
  - декоративна косметика, побутовий грим, аерозолі, лаки, мила.
15. Креми. Загальні відомості про креми.
16. Жирові креми. Основи для жирових кремів, їх класифікація та вимоги до них.
17. Захисні креми.
18. Виготовлення жирових кремів.
19. Емульсійні креми.
20. Виготовлення густих емульсійних кремів.
21. Виготовлення рідких емульсійних кремів.
22. Виготовлення лікарських косметичних мазей.
23. Лосьйони. Класифікація й токсикологічна характеристика допоміжних речовин від їх призначення в лосьйонах. Біологічно активні речовини та їх токсикологічна характеристика.
24. Виготовлення лосьйонів із лікарської сировини для жирної шкіри обличчя.
25. Декоративна косметика. Шампуні. Класифікація шампунів за призначенням, складом, формою випуску. Бальзами для волосся.
26. Фітотерапія в дерматології і косметології.
27. Косметичні засоби по догляду за порожниною рота. Зубні паста. Зубні еліксири.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

- ◆ визначати основні клінічні характеристики шкіри: тип шкіри; ступінь еластичності шкіри, вид рельєфу, вид шкіри за рівнем кровопостачання;
- ◆ виготовляти лікувальні косметичні форми: креми, гелі, паст, мазі, косметичне молочко, лосьйони, шампуні, пудри, помади тощо; проводити контроль їх якості;
- ◆ підбирати лікарські, активні діючі та допоміжні компоненти при виготовленні косметичних форм, враховуючи основні клінічні показники шкіри;
- ◆ застосовувати відповідну рецептуру і косметичний догляд в залежності від типу шкіри та косметичних вад;
- ◆ застосовувати рецептуру та лікувально-косметичний догляд залежно від типу волосся та його патологій.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Пояснювально-ілюстративний метод.
2. Репродуктивний метод.
3. Метод проблемного викладу.
4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод.
5. Дослідницький метод.
6. Дискусійні методи.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) лекції;
б) практичні заняття,
в) самостійна робота студентів, г) консультації.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Державні складові навчально-методичного забезпечення:

- освітньо-професійна програма підготовки магістрів за спеціальністю 226 «Фармація» у Вищому державному навчальному закладі України «Буковинський державний медичний університет»,
- навчальний план підготовки фахівців

Навчально-методичне забезпечення, розроблене БДМУ та кафедрою:

- методичні розробки та вказівки до практичних занять з дисципліни (додаються);
- методичні вказівки для студентів з підготовки до самостійної позааудиторної роботи (додаються);
- тестові завдання з навчальної дисципліни для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу (додаються).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Базова:**

1. Технологія косметичних засобів: підручник для студ. вищ. навч. закладів / О. Г. Башура, О. І. Тихонов, В. В. Россіхін [та ін.] ; за ред. О. Г. Башури і О. І. Тихонова. — Х. : НФаУ ; Оригінал, 2017. — 552 с.
2. Практикум з технології лікарських косметичних засобів / Т.Г. Калинюк, Є.В. Бокшан, С.Б. Білоус та ін. – К.: Медицина, 2008. – 184 с.
3. Технологія косметичних засобів. Навчальний посібник для студентів фармац. спец. вищих навчальних закладів. Башура О.Г., Половко Н.П. – Вінниця: «Нова книга», 2007. – 360с.
4. Башура А.Г., Глушко С.Н. Косметика в аптеке. – Х.: Мегаполіс, 2004. – 120 с.
5. Державна фармакопея України / Державне підприємство «Науково-експертний фармакопейний центр». – 1-е вид. – Харків: РІРЕГ, 2001. – 556 с. – Доповнення 1. – 2004. – 494 с. – Доповнення 2. – 2008. – 620 с.
6. Тихонов О.І., Ярних Т.Г. Аптечна технологія ліків: Підручник / Під ред. О.І. Тихонова. – Вінниця.: «НОВА КНИГА», 2007 – 640 с.

Допоміжна:

1. Технологія косметических средств: учебник для вузов / А.Г. Башура, А.И. Тихонов, В.В. Россихин [и др.]; под. общ. ред. А.Г. Башуры и А.И. Тихонова. – Х.: НФаУ; Оригінал, 2016. – 576 с.
2. Башура А.Г. Лечебная косметика в аптеках и не только... / А.Г. Башура, С.Г. Ткаченко. – Х.: Прапор, 2006. – С.86.
3. Технологія ліків промислового виробництва: Підручник / В.І. Чуєшов, Л.М., Хохлова, О.О. Ляпунова та ін.; За ред. В.І. Чуєшова. – Х.: Вид-во НФаУ «Золоті сторінки», 2003. – 720 с.
4. Вот такая она красота: путеводитель для практикующих косметологов / А.Г. Башура, Л.В. Пляка, В.А. Сафонов, Д.М. Кожушко. – Х.: Основа, 2016. – 152 с.
5. Пешук Л.В. Технологія парфумерно-косметичних продуктів / Л.В. Пешук, Л.І. Бавика, І.М. Демідов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 376 с.

Інформаційні ресурси

- 1 Сервер дистанційного навчання БДМУ – <http://moodle.bsmu.edu.ua>